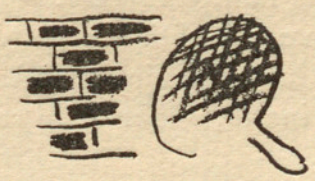
POESIA

EL MÈDIUM

El poeta és un mèdium. De qui o de què? En primer lloc, de les forces obscures de la naturalesa, del vegetal i del mineral sobretot, que procuren, en un esforç suprem, expressar-se a través d'ell; en segon lloc, dels seus avantpassats, de les ànimes que sobreviuen dintre seu i que, a vegades, arriben a fer-se presents fins a la transparència; i, finalment, d'ell mateix... Ho prova l'estat d'excepció en què compon els seus poemes. Els poemes li són donats fets, i el seu treball —sovint penós i desesperant fins a la follia— no consisteix sinó a anar-los poant en les seves profunditats mateixes, en un treball d'extracció que pot arribar a una fondària secular. Per això no s'ha de parlar tant de bons i mals poetes com de bons i mals mèdiums, de bons i mals conductors de poesia. Rarament un poema es dóna íntegre, tal com estava prefigurat. Pot haver-hi mots que triguin anys a pujar a la superfície —o que no hi pugin mai. Aquests mots acostumen a illuminar tot un passatge i a donar sentit i cohesió a la resta del poema, que és sempre un sistema solar.

Cal ésser atents, i vetllar en la tenebra, i fer obscurir el migdia. Només així, amb ulls de foc, amb urpes de voltor i, al mateix temps, amb les mans curoses d'una ajudant de partera, ens serà donada, de tant en tant, aquesta cosa rara, sempre dura i fosca com un diamant, misteriosa, que és un poema.

P.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Descalç damunt la calç, caminava entre dues negres
fileres de xemeneies tot llegint les noves de darrera
hora. Els fulls del diari, oberts, eren de glaç.

Cenyiu, amb murs de fum, tants de jardins. – ¿Quines vagues
Allusions a músiques fàcils; (quines danses,
Homes, trenàveu per adormir en les llunyanes
Terres de sol, l'imperi de la carn?) – .

Tanqueu, amb claus de fum, els recers. – ¿Per quines clares
Dreceres, ombres d'antany, sobtàveu, en nits rares,
Els meus deliquis per la isarda cinglera? Amb dagues
De fum colpiu, inerta, – dur –, la carn.

Obriu, en carrers morts, els diaris. ¡Quines ales
De glaç entre el cristall de les mars, i el cel! – (Obagues
Al ras, sense arbredes ni fonts. Deserts.) – Onades
De llum, – orba!, – en el fum de la carn.

Escorç de l'altre paisatge

Cerco el no-re en pregones illes
Sense contorn ni ajust de milles
I entre ombra i nacre el nou costum;
En mar celeste obro conquilles
De rou i llum.

D'iris i nus perfilo imatges
I en la claror de blancs paratges
Escolto sons i veus d'Enlloc.
Els troncs perduts són personatges
I entre ells em moc.

¿Seré pastor en l'ampla devesa
O mariner en la nit encesa?
¿Quina deessa omple la vall?
Pertot batega sa nuesa
D'heura i corall.

Oh dia etern, eterna calma:
Pel clar vinyet o en fosca balma
Topo amb mi sol que sóc l'Absent.
D'aigües i sals, blavors i palma
Faig pensament.

És quan dormo que hi veig clar

És quan plou que ballo sol
Vestit d'algues, or i escata,
Hi ha un pany de mar al revolt
I un tros de cel escarlata,
Un ocell fa un giravolt
I treu branques una mata;
El casalot del pirata
És un ample gira-sol.
És quan plou que ballo sol
Vestit d'algues, or i escata.

És quan ric que em veig gepic
Al bassal de sota l'era,
Em vesteixo d'home antic
I empaito la masovera
I entre pineda i garric
Planto la meva bandera:
Amb una agulla saquera
Mato el monstre que no dic.
És quan ric que em veig gepic
Al bassal de sota l'era.

És quan dormo que hi veig clar
Foll d'una dolça metzina,
Amb perles a cada mà
Visc a dins d'una petxina.
Sóc la font del comellar
I el jaç de la salvatgina.
–Oh la lluna que s'afina
En morir carena enllà.
És quan dormo que hi veig clar
Foll d'una dolça metzina.

J. V. FOIX

EL GALL I L'ARLEQUÍ

(FRAGMENTS)

* L'art és la ciència feta carn.

* Una obra d'art ha de satisfer totes les muses. És el que jo anomeno: prova per 9.

* UN JOVE NO HA DE COMPRAR VALORS SEGURS.

* El tacte en l'audàcia consisteix a saber fins on es pot anar massa lluny.

* L'instint demana ésser dreçat pel mètode, però només l'instint ens ajuda a descobrir un mètode que ens convingui i gràcies al qual puguem dreçar el nostre instint.

* El rossinyol canta malament.

* La font desaprova gairebé sempre l'itinerari del riu.

* QUAN UNA OBRA SEMBLA AVANÇAR-SE A LA SEVA ÈPOCA, ÉS SIMPLEMENT QUE LA SEVA ÈPOCA ESTÀ EN RETARD RESPECTE D'ELLA.

JEAN COCTEAU

Edició numerada de cent exemplars en paper de fil Guarro.

Exemplar N.° 88